

The Ties That Bind Or, is Kosher Kosher?

SHABBAT CHAPTER 15

אלו קשרים שחייבין עליהן: קשר הגמלין וקשר הספנין. וכשם שהיה חייב על קשורן, כך הוא חייב על התרן. רבי מאיר אומר: כל קשר שהוא יכול להתירו באחת מידי, אין חייבין עליו.

1

These are knots which incur liability: the camel-drivers' knot and the sailors' knot, and just as he is liable for tying them, so is he liable for untying them. Rabbi Meir says, Knots that a person can untie with one hand do not incur liability.

יש לה קשרים שאין חייבין עליהן כקשר הגמלין וכקשר הספנין. קושרת אשה מפתח חלוקה, וחויטי סבכה, ושל פסיקיא, ורצועות מנעל וסנדל, ונודות יין ושמן, וקדרה של בשר. רבי אליעזר בן יעקב אומר: קושרין לפני הבהמה בשביל שלא תצא. קושרין דלי בפסיקיא, אבל לא בחבל; רבי יהודה מתיר. כלל אומר רבי יהודה: כל קשר שאינו של קימא, אין חייבין עליו.

There are knots which incur no liability unlike the camel-drivers' knot or the sailors' knot. A woman may tie the opening of her dress, and cords of a net, and of a belt, and straps of a shoe or a sandal, and leather flasks of wine and oil, and a pot of meat. Rabbi Eliezer ben Yaakov says, They may tie in front of a beast so that it will not go forth. One may tie a bucket with a belt, but not with a rope; Rabbi Yehudah permits. Rabbi Yehudah stated a general rule: No knot which is not durable incurs liability.

2

1. A person who ties a knot which is intended to remain permanently and which can be tied [only] by craftsmen¹ is liable. Included in this category are the knots tied by camel drivers, the knots tied by seamen, the knots tied by shoemakers when making shoes and sandals.²

One who ties a knot that is intended to remain permanently, but does not require a craftsmen [to tie it], is not liable. A knot that will not remain permanently and does not require a craftsman may be tied with no compunctions.

2. How is [the intermediate category] defined? If one of a person's sandal straps tore and he tied it, a rope tore and one tied it, one tied a rope to a bucket, or one tied the bridle of an animal, the person is not liable. The same applies to all other knots that do not require professional expertise, but are always tied with the intention that they remain permanently.³

Any knot that is not intended to remain permanently is forbidden to be tied using a knot that requires professional expertise.⁴

3. A woman may tie the opening of her cloak although it has two openings.⁵ She may tie the strands of a hairnet although it hangs loosely on her head.⁶

One may tie the straps of shoes and sandals that are tied around one's foot when donning them.⁷

א הקושר קשר של קימא והוא מעשה אמן - חייב. כגון: קשר הגמלין וקשר הספנין, וקשרי רצועות מנעל וסנדל שקושרין הרצועני בשעת עשייתן, וכן כל כיוצא בזה.

אבל הקושר קשר של קימא ואינו מעשה אמן - פטור. וקשר שאינו של קימא ואינו מעשה אמן - מתיר לקשרו לכתחלה.

ב כיצד? נפקה לו רצועה וקשרה, נפסק החבל וקשרו, או שקשר חבל בדלי, או שקשר רסן בהמה - הרי זה פטור. וכן כל כיוצא באלו הקשרים, שהן מעשה הדייט וכל אדם קושר אותן לקימא. וכל קשר שאינו של קימא, אם קשרו קשר אמן - הרי זה אסור.

ג קושרת אשה מפתחי החלוק, אף-על-פי שיש לו שני פתחים; וחויטי סבכה, אף-על-פי שהוא רפוי בראשה; ורצועות מנעל וסנדל, שקושרין אותן על הרגל בשעת מלבוש;

הלכות שבת סימן שיז

3

שיז דין קשירה ועניבה בשבת, ובו ז' סעיפים:

א *הקושר (א) קשר של קימא והוא מעשה אמן, חיב, כגון (ב) קשר הגמלים (ג) *וקשר הספנים וקשרי רצועות מנעל וסנדל שקושרים הרצוענים (ד) בשעת עשייתן וכן כל פיוצא כזה, אבל הקושר קשר של קימא ואינו מעשה אמן, כפסור: הגה ויש חולקים, שסבירא להו (ה) דכל קשר של קימא אפלו של הדיוט חביבין עליו (רש"י והרא"ש ור' ירוחם וטור). ויש אומרים שכל קשר שאינו עשוי להתיר (ו) באותו יום עצמו מקרי של (ב) קימא (כלבו והגה"מ פ"ו). ויש מקליין לומר דעד שבועה ימים (ג) לא מקרי של קימא (טור ומרדכי). (ועי' לעיל סימן שיד סעיף י'). ויקשר *שאינו של קימא ואינו מעשה אמן, מתר לקשרו לכתחלה. הגה וכן לענין התרתו (ז) *דינו כמו לענין קשירתו (טור). (ח) ופיעד, נפסקה לו רצועה וקשרה, נפסק החבל וקשרו, או שקשר (ט) חבל בדלי *או שקשר רסן בהמה, הרי זה פסור, וכן כל פיוצא באלו הקשרים שהם מעשה הדיוט וכל אדם קושר אותם לקימא. וכל קשר (י) שאינו של קימא, אם קשרו קשר אמן, הרי זה אסור. (ג) וילצרף מצוה, כגון (יא) שקושר למדד אחד משעורי התורה, (יב) מתר לקשר יקשר (יג) שאינו של קימא: הגה [*] ויש אומרים (יד) דיש לזהר שלא להתיר שום קשר שהוא שני קשרים זה על זה, דאין אנו בקיאים איזה מקרי קשר של אמן ואפלו בשאינו של קימא אסור לקשרו והוא הדין להתירו, וכן נוהגין (הגהות אלפסי פרק אלו קשרים). ומכל מקום נראה דבמקום צערא אין לחש ומתיר להתירו, דאינו אלא אסור דרבנן ובמקום צער לא גזרו. והא דבעינן שני קשרים זה על זה היינו בשקושר שני דברים ביחד, אבל אם עשה קשר *בראש אחד של חוט או משיחה (טו) *דינו כשני קשרים (סמ"ג):

ה *לעניבה מתר, דלאו קשר הוא: הגה ואפלו אם עשה

(יג) קשר אחד למשה (כט) נוהגין בו התר (אגור):

משנה ברורה

בגמרא אמרינן דיש כאן שלש חלקות: אחד חיב חטאת, ואחד פסור אבל אסור, ואחד מתר לכתחלה. ולשיטת הרי"ף והרמב"ם והמחבר דסתם פנייהו, דינא הכי: דאם הוא קשר של קימא, כגון שדרכו שיהיה כף לעולם [דהיינו שאינו קוצב זמן בדעתו להתירו] והוא קשר שעשוי להחקים תמיד] והוא גם כן מעשה אמן, חיב חטאת, ונתבאר לקמן בסוף הסעיף בהג"ה מה הוא מעשה אמן. ואם הוא קשר של קימא ואינו מעשה אמן, מעשה אמן ואינו קשר של קימא, פסור אבל אסור; אינו מעשה אמן ואינו קשר של קימא, מתר לכתחלה. ודעת רש"י והרא"ש ושאר פוסקים, דלא תלי כלל בעצם הקשר אם הוא מעשה אמן, אלא דעקר החלוק הוא, דאם הוא קשר של קימא, דהיינו שדרכו שישאר כף לעולם וכנ"ל, חיב חטאת ואפלו אם הוא מעשה הדיוט, ואם אין דרכו לקשרו רק לזמן, פסור אבל אסור, דדמי קצת לשל קימא, ואפלו אם הוא מעשה הדיוט; ואם דרכו להתירו באותו יום, מתר לכתחלה אפלו הוא מעשה אמן, דאין שם קשר עליו. ויש אומרים, דכל מי שדרכו להתיר בתוך שבועה ימים הוי כמו שדרכו להתיר באותו יום. ומעתה יבאר דברי המחבר והרב על נכון: א (א) קשר של קימא. (ב) ואפלו לא מהדק שפיר ויכול להתירו באחת מידיו חיב, כיון דלא יהיה נטר מצדו:

(ה) דכל קשר של קימא וכו'. הינו שאין דרכו להתירו לעולם, וכנ"ל. ודעה זו פליגא אמחבר גם בשאינו של קימא והוא מעשה הדיוט, והיה דעתו שיתקיים הקשר איזה זמן, (ג) דלהמחבר מתר וילדעה זו פסור אבל אסור, דדמי קצת לקשר של קימא, ועל זה קאי הגי תרי יש-אומרים שהביא הרמ"א, דלדעה הראשונה, כל קשר שאינו עשוי להתיר באותו

יום עצמו מקרי של קימא במקצת ואסור לכתחלה, וילדעה שניה, כל שפתירו בתוך שבועה ימים לא מקרי של קימא כלל ומתיר לכתחלה: (ו) באותו יום עצמו. אלא למחר, אבל אם עשוי להתיר כליל מוצאי-שבת לא מקרי של קימא כלל ומתיר לכתחלה. ומיהו, אם קושר כליל שבת-קדש ועשוי להתיר ביום שבת עצמו, אף-על-גב דאין ממש באותו יום, מכל מקום יש לומר דשרי, דכל פחות מכ"ד שעות, ביומו מקרי [פמ"ג]:

(יד) דיש לזהר וכו'. פרוש,

כיון (י) דלרי"ף ורמב"ם אסור לכתחלה באמן אפלו כשמתיר בו ביום, ואין אנו בקיאים מהו קשר של אמן, (ס) ומסתברא דכל קשר שקושרין אותו הדיק היטב הוי של אמן, לכה אנו נוהרים בכל קשר שהוא של שני קשרים, דשני קשרים הוי קשר אמיץ. ומה שכתב 'שום קשר', וצה לומר אפלו אותן קשרים המבארין לקמן בסימן זה דמתיר לקשר ולהתיר, הינו דוקא בקשר אחד: (טו) דינו כשני קשרים. דאז מהדק שפיר ומקרי קשר של אמן:

ה (כט) נוהגין בו התר. וכתבו האחרונים:

הא דנוהגין התר בקשר אחד למשה הינו דוקא כשעשוי להתיר בו ביום, ומשום דעל-ידי עניבה על-גבי קשר צדין אינו נקרא מעשה אמן, (יט) אבל אם היא לקימא על איזה זמן, כגון בלולב וכיוצא בו, אסור לעשות קשר למשה אלא עניבה בלבד, ורשאי לעשות שתי עניבות זה על-גב זה, וכן יש לנהג:



The Gemara¹ states that there are three different categories /of knots/. There are /knots for which/ one is obliged /to bring/ a sin-offering /if he makes them on Shabbos/, /knots for which/ one is exempt /from bringing a sin-offering/ but /which involve a Rabbinical/ transgression, and others that are permitted /to be tied/ initially /on Shabbos/.

According to the view of the *Rif* and the *Rambam* (and /also of/ the author /of the Shulchan Aruch/, who rules in accordance with this view without mentioning any dissenting opinion) the ruling is as follows. If the knot is /a knot that is meant/ to remain /tied/, such as /a knot/ that is usually /left tied/ in this way permanently [meaning that a person does not mentally fix a time /when he intends/ to undo /the knot/ and it is /a knot/ that is generally left permanently /tied/], and it is also /the sort of knot/ that a craftsman would make, one is obliged /to bring/ a sin-offering /if he ties it/. (It is explained in the gloss below at the end of the paragraph /which knot/ is considered /a knot/ that a craftsman would make.) If it is a knot /that is meant/ to remain /tied/ but is not /a knot/ that a craftsman would make, /or if it is a knot/ that a craftsman would make but is not /a knot that is meant/ to remain tied, one is exempt /from culpability by Torah law if he ties it/ but /transgresses a Rabbinical/ prohibition. /However,/ if it is not /a knot/ that a craftsman would make and neither is it a knot /that is meant/ to remain tied it is permitted /to make the knot/ initially.

The view of *Rashi* and the *Rosh* and other Poskim is that /the different rulings/ are not in any way dependent on /the nature of/ the knot itself. /In other words, it does not depend on/ whether /or not/ it is /the sort of knot/ that a craftsman would make. /In their opinion/ the fundamental /factors determining the/ different /degrees of stringency/ are /as follows/. If the knot /that one ties/ is /meant/ to remain /tied/, meaning that it is usual to leave it /tied/ permanently, as /explained/ above, one is obliged /to bring/ a sin-offering even though /the knot/ is a layman's knot. If it is usual to leave the knot for only a /limited/ period one is exempt /from culpability by Torah law/ but /nevertheless transgresses a Rabbinical/ prohibition even though it is a layman's knot, since /the knot/ somewhat resembles /a knot/ that is /meant/ to remain /permanently tied/. /However,/ if it is usual to undo /the knot/ on the same day it is /even/ permitted /to tie it/ initially /on Shabbos/. /This is so/ even though it is /the sort of knot/ a craftsman would make, since it is not classed as a /prohibited/ knot /in such a case/. Some /authorities/ say that any /knot/ that is usually undone within seven days has the same /ruling/ as /a knot/ that is usually undone on the same day /and one may therefore tie such a knot also initially/.

The words of the author /of the Shulchan Aruch/ and the *Rav*² will now be properly understood.

§ 317: THE LAW /WITH REGARD TO/ TYING A KNOT^{1*} OR A BOW ON SHABBOS

(Contains Seven Paragraphs)

1. If one ties (1) a knot /that is meant/ to remain^{2*} /tied/ and it is /the sort of knot/ that a craftsman would make he is culpable /by Torah law/. For instance, /one is culpable for tying/ (2) a camel driver's knot or (3) a sailor's knot or the knots in the straps of shoes or sandals that cobblers tie (4) when they make /the shoes/, and also for all similar /knots/.

However, if one ties a knot /that is meant/ to remain /tied/ but is not /the sort of knot/ that a craftsman would make, he is exempt /from culpability by Torah law/.

Gloss: There are /authorities/ who dispute this and are of the opinion that one is culpable for /tying/ (5) any knot /that is meant/ to remain /tied/ even if it is /merely/ a layman's knot. (...)

Some /authorities/ say that any knot that is not meant to be undone (6) on the same day /it is tied/ is classed as /a knot that is meant/ to remain /tied/,

5. It is permitted /to make/ a bow /on Shabbos/ because /a bow/ is not /regarded as/ a knot.

Gloss: (29) It is customary to permit /making a bow/ even if one made one tie underneath it. (...)

(5) Any knot /that is meant/ to remain /tied/, etc. I.e., /any knot/ that it is not customary to undo ever, as /explained/ above.

This opinion also disagrees with /the ruling of/ the author /of the Shulchan Aruch/ with regard to /a knot/ that is not /meant/ to remain /tied/ and is a layman's /knot/, if one has in mind that the knot should remain /tied/ for a certain /period of/ time /when

one ties it/. For according to the author /of the Shulchan Aruch/ it is permitted /to tie such a knot initially on Shabbos/, whereas according to this opinion, although one is exempt /from culpability by Torah law if he does so he nevertheless transgresses a Rabbinical/ prohibition, since /such a knot/ somewhat resembles a knot /that is meant/ to remain /permanently tied/.

The two views quoted /afterwards/ by the *Rema* refer /in fact/ to /a knot that is only intended to remain tied for a certain period/. According to the first /of these two/ opinions, any knot that is not meant to be undone on the same day /it is tied/ is classed to some extent as /a knot that is meant/ to remain /tied/ and it is prohibited /to tie such

a knot/ initially, whereas according to the second opinion, any /knot/ that will be undone within seven days is not classed as /a knot that is meant/ to remain /tied/ at all, and it is permitted /to tie such a knot/ initially.

(6) On the same day. /I.e., a knot that is not meant to be undone/ until the following day /is classed to some extent as a knot that is meant to remain tied/, but /a knot/ that is meant to be undone on the night of Motza'ey Shabbos is not classed as /a knot that is meant/ to remain /tied/ at all, and it is permitted /to tie the knot/ initially.

However, if one ties /a knot/ on the holy night of Shabbos that is meant to be undone during the Shabbos day, /then/ even though it will not actually /be untied/ on the same day it may nevertheless be argued that it is permitted, for a period of less than twenty-four hours may be considered the same day. [*P.Mg.*]

(29) It is customary to permit. The Acharonim state that it is only the practice to permit a single tie /to be made/ underneath /a bow/ if /the binding/ is meant to be undone on the same day. /In such a case it is permitted/ because a bow made on top of a /single/ tie is still not /effective enough to be/ classed as /a knot/ that a craftsman would make.

However, if /the binding is meant/ to remain /tied/ for some time, as is the case with /the binding of/ a *lulav*, etc., it is forbidden to make a tie below /the bow/ but /one may/ only /make/ a bow by itself. /Nevertheless,/ it is permitted to make two bows one on top of the other /even in such a case/ and that is how one should act.

מפ. אסור לקשור קשר (קט"ב). הן בשבת הן ביום טוב; ובכלל איסור זה הקושר שני קצוות של חבל, סרט וכל דבר אחר הנקשר בקשר כפול (קט"ג). הקושר קשר בקצהו של חוט (קט"ד) או באמצעו (קט"ה). ואפילו קשר אחד בלבד. כגון זה שנוהגים לקשור בקצוות של חוטי הציצית, והקושר קשר שטוח. דהיינו הקושר שני קצוות בקשר אחד (קשר סבתה) * (קט"ו).

ג. כל קשר שאסור לקשור אותו בשבת וביום טוב, אסור גם להדקו, אם נתרפה (קט"ז) (כגון קשר כפול שהקשר העליון שבו נפתח), ועל כן יזהר שלא להדק את קשרי הציציות כשנתרפו.

(קט"ו) ח"א

כלל כו ס"א, ועיין שו"ת אב"י סי' קפ, ודע, כי איתא בסי' שיו במ"ב סוס"ק לד בשם הרמב"ם, והפותר חבלים חייב משום קושר, והמפרידן... חייב משום מתיר. ולפי"ז י"ל דה"ה"ג המלפף חוטי ברזל חייב משום קושר, וכן העושה קשר אחד בדבר שרגילים לקושרו רק בקשר אחד, כמו חוט של ברזל, דחייב, וכן שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, ועיין גם בקצוה"ש סי' קכד בבדה"ש ס"ק טו.

49. a. There is a general prohibition, subject to certain exceptions which are amplified in the succeeding paragraphs, against tying knots, whether on Shabbath or on Yom Tov.
- b. Included within this prohibition are
- 1) the tying together of two ends of string, ribbon or the like with a double knot,
 - 2) the tying of even a single knot at the end, or in the middle, of a piece of string, as is often done at the ends of the threads of *tzitzith*, and
 - 3) the tying of a single knot in two adjacent ends of string.
- c. One should be particularly careful to avoid infringing these rules when tying knots or bows in head scarves, hair ribbons, dress sashes, children's bibs and the like. (See paragraph 53 below for the tying of bows.)



5

6

f) Use of wire twist-ties (for sealing bags)

Some Poskim rule that sealing a bag with a wire twist-tie is an act of Koshair because the twining action (i.e. twisting the wires together), is comparable to twining cords.⁵³ According to this view, one may not use these twist-ties unless they will be undone within 24 hours.⁵⁶ (Similarly, a bag that had been sealed with wire ties for longer than 24 hours (e.g. a sealed bag of frozen cookies) may not be opened on Shabbos by unwinding the wire, due to the corresponding Melocho of Matir. The bag would have to be torn open.)

f-1) The opinion that permits wire twist-ties

Other leading Poskim distinguish between use of twist-ties and twining cords because the wire twist-ties are designed to be easily twisted and easily undone; the twining is merely their mode of use (similar to opening and closing a door). As a rule, a mode of use (*Derech Tashmishto*), is not considered a Melocho act with respect to a number of Melochos (see also Boneh, Chapter I;A/d-4, and Makeh B'patish, Chapter II;A).⁵⁴ The use of twist-ties is therefore unlike cord making, which is an involved and permanent twining operation

According to some opinions, there is an additional distinction between the two: In the case of the wire twists, the twine is held by the stiffness of the wire, and not by the force and strength of the twining action. This can be illustrated by the fact that merely one twist is often sufficient to hold the wire and seal a bag whereas when twining cord, numerous windings are required for an effective twine. This form of twining is therefore not included within the premise of Koshair, because the ply is held together not by the tension and binding force of the twine, but by another force, namely, the stiffness of the wire itself.⁵⁵

f-2) Conclusion

One may use the twist-ties to seal a bag if it will be opened afterwards within 24 hours.⁵⁶ However, it is praiseworthy to avoid using them if they will remain tied for longer than 24 hours (even though there is firm Halachic basis for a lenient attitude even in this case).

